

**PRÍBEH:
KAUKAZ
NA SKIALPOCH**

**ROZHOVOR:
LUKÁŠ
MICHALÁK**

outdoor

REVUE

športujeme
v horách

ZIMA 2018 - 19

yak & rysy[®]
OUTDOOR

FEATHERLESS

Marmot + 3M THINSULATE[™] Insulation

Any environment.
Any weather. Always warm.

The warmth

of 700FP Down

Performs better when wet

compared to down

Loft

is soft, supple and feels just like real down

Wm's Marmot Featherless Hoody
Color: F18 1862 Bright Steel

bluesign[®]
APPROVED FABRIC

Easy-care

machine washable

Shape stability

highly compressible and compactable

Featherless insulation
is now 75% recycled

#NoBadWeather

 Marmot[®]

POWDER ADDICTION
SPECTRE 2.0

SPECTRE 2.0

L'leggerezza in salita, perfetta manovrabilità e controllo della potenza in discesa.
Scafo in Grilamid con Vertebra Technology™ carbon reinforced,
60° di escursione e suola Vibram® bi-mescola a doppia densità.
Attenzione: può creare dipendenza da nevi polverose.

LA SPORTIVA
innovation with passion

SHOP NOW ON WWW.LASPORTIVA.COM

Zimná revue

Zimná Outdoor REVUE 2018 prináša 4 zaujímavé články: nosným článkom je rozprávanie Vladislava Martyneka o skialpinistickej výprave na Kaukaz, ďalej je to predstavenie nezničiteľného smartfónu CAT, firma Yaksteam už vyše 20 rokov opravuje športové oblečenie a poslednou témou je rozhovor s mladým horským vodcom a záchranárom Lukášom Michalákom.

Článok **Kaukaz na skialpoch, Kazbek a Elbrus** predstavuje túto krásnu oblasť ako miesto, ktoré treba navštíviť. Je to pre outdooristov veľmi lákavé miesto. Krásne hory, riadna výška, kopy snehu, iná kultúra. Kazbek (5033 m) je druhý najvyšší kopec Gruzínska a Elbrus (5642 m) je najvyššia hora Európy. Nie je to Mt. Blanc. Elbrus sa totiž nachádza na hranici medzi Európou a Áziou.

Ak sa pravidelne pohybujete vo vonkajšom prostredí, viaceré faktory, vplývajúce na životnosť telefónov, môžu byť pre vás postrachom. Priame slnečné svetlo, extrémne teploty či naopak, výdatné letné dažde, sú záťažou nielen pre vás, ale

aj pre váš smartfón. Toto však neplatí pre odolný **Smartfón CAT**. Ten je do extrémnych podmienok ako stvorený a ľahko ukáže, čo je v ňom. V článku sa dozviete o piatich vlastnostiach, ktoré dokazujú, prečo sú smartfóny CAT vrcholom vo svojej triede.

Opravy športového oblečenia robia vo firme Yaksteam už viac ako 20 rokov. Aj vďaka týmto dlhoročným skúsenostiam a technológiám, s ktorými pracujú, vedia opraviť naozaj skoro všetko. Okrem opráv robia aj úpravy veľkostí na mieru, výmeny zipsov a obnovenie podplepenia.

Lukáš Michalák je mladý horal, lyžiar, záchranár, a horský vodca zo Ždiaru. Na základnej škole sa venoval bežeckému lyžovaniu a na športovom gymnáziu skokom na lyžiach. V súčasnosti ho však najviac baví skialpinizmus v zimných horách.

Prajeme Vám pekné čítanie a v zime na túrach krásne počasie a šťastné návraty.

Váš tím Yak & Rysy ■

yak & rysy
OUTDOOR

S vybavením od nás
to dáte
aj bez lanovky!

Kaukaz na skialpoch Kazbek a Elbrus

**Kaukaz je krásna oblasť,
ktorú treba navštíviť**

Ako to začalo

Kaukaz je pre outdooristov veľmi lákavá oblasť. Krásne hory, riadna výška, kopy snehu, iná kultúra. My sme si túto kombináciu chceli vyskúšať na vlastnej koži, a tak sme sa ako partička kamarátov vybrali na Kazbek a Elbrus. Kazbek (5033 m) je druhý najvyšší kopec Gruzínska a Elbrus (5642 m) je najvyššia hora Európy.

Áno, správne, nie je to Mt. Blanc. Elbrus sa totiž nachádza na hranici medzi Európou a Áziou. Oba výstupy boli naplánované na skialpoch. Plán bol jednoduchý, na Kazbeku sme sa mali aklimatizovať a potom takto pripravení sme chceli pokračovať ďalej do Ruska na Elbrus.

Prilet do Gruzínska

Po tom, čo sme všetci riadne priplátili za športovú batožinu na letisku vo Viedni, sa nám (ako to býva, keď sa vám to najmenej hodí), stratila jedna batožina a v Gruzínsku na letisku sme márne čakali na jej vyloženie. Paradoxne zostala visieť presne na letisku vo Viedni, kde nám robili problémy s hmotnosťou

a nechali nás za ňu riadne priplatiť. Takže najbližšie tri dni sme nemohli nič poriadne podniknúť, lebo sme kamaráta, ktorému chýbala časť výstroje, nechceli nechať v šticu. Celý prílet bol inak výborne naplánovaný, na letisko prišlo pre nás nadránom auto a la "tranzitík". Miestny chlapík nám nič nerozumel, no doviezol nás do gruzínskej dedinky Kazbeki pod horou Kazbek a tam nás už privítal náš budúci kamarát a sprievodca Michal. Tento tranzit sme mali dohodnúť s agentúrou Mountain Freaks. Užitočnou informáciou je to, že na mieste vám vedľa

požičať značnú časť výstroje. Určite sa oplatí zrátať si náklady na požičanie versus náklady na transport vlastného materiálu :-).

Chlapík nás na mieste ubytoval u našich gruzínskych domácich a povedal, že formality budeme riešiť neskôr, hlavne si máme oddýchnuť. Bolo to veľmi milé a všeobecne sme v Gruzínsku narazili len na milý prístup a milých ľudí. Ubytovanie sme mali skvelé. Síce naši domáci mali veľký dom, no všetky izby v ňom prenajímali a sami bývali v malom záhradnom domčeku. Pani domáca pripravovala raňajky, ktoré sme mali objednané, a mali sme možnosť ochutnať domácu gruzínsku kuchyňu, ktorú odporúčam všetkými desiatimi.

Počas čakania na batožinu sme si naplánovali ľahkú aklimatizačnú túru do sedla Chaukhi do výšky 3200 m. Do doliny, ktorá vás privedie k sedlu, sa určite treba prísť pozrieť. Je to kombinácia zelene

z našej Fatry a hlbokého údolia ako v našich Vysokých Tatrách. Medzičasom sa v našej gruzínskej dedinke objavila stratená batožina a plány na výstup na Kazbek sa konečne zdali byť reálnejšie. Počasie bolo kolísavé, ale my sme boli odhodlaní prijať ťažšie podmienky a výjsť do výšky pod 5000 metrov..., museli sme, ak sme chceli dodržať plán aklimatizácie a byť pripravení na Elbrus.

Návšteva Trinity kláštora

Okrem výletu k sedlu Chaukhi sme sa boli prejsť v teniskách ku kláštoru Trinity. Toto miesto je aj východným bodom pre výstup na Kazbek. V chráme tohto kláštora je zakázané fotiť a tamojší mních stále vykúka, či niekto náhodou potajomky nefoti, alebo vykúkal len na nás :-). Rozhodne je to krásne a pre mňa aj mystické miesto. Je tu veľa ľudí, jednak u kláštore, no rovnako aj ná jeho nádvorí. V tejto oblasti musia mať ženy zahalené nohy. Zrejme, aby neprovokovali mníchov a z úcty k miestu. Odtiaľto za dobrého počasia, môžete vidieť okolité hrebene hôr, ktoré sa týčia z kraja dediny do poriadnej výšky. Mnoho ľudí sa odtiaľto nechá zviať malými tranzitíkmi (autami), my si však užívame zostup krajinou, ktorú nepoznáme. Prechádzať periférnymi časťami dediny je zážitok. Vidieť tu silnú chudobu a jednoduchosť. Aj napriek nečistote a chudobnejším pomerom pôsobia tamojší ľudia veľmi pokojne a spokojne.

Výstup pod Kazbek

V deň výstupu nás vyzdvihlo dohodnuté auto. Rukavky, nabalené na tri dni v drsných podmienkach a lyže sme ku kláštoru niešť nechceli. Bude mi smutno za pani domácou a jej kráľovskými raňajkami. Teraz sa budem musieť spohľnúť na varič a expedičnú stravu. Malá dodávka, alias mašrutka, nás vezie divokým terénom okolo turistikej cesty ku kláštoru Trinity. Snehové polia začínajú až relatívne vysoko, a preto šliapeme v teniskách, niektorí aj v lyžiarkach :-) a s lyžami na rucksakoch. Naším

Na letisku.

cieľom je pre dnes stará sovietska meteostanica, zvaná aj Betlemi Hut, ktorá bude na pár najbližších dní našim útočiskom. Príchod na miesto určenia sprevádza práve začínajúca búrka a okolo nás udierajú blesky do hôr.

Malá rada: pred odchodom si dobre skontrolujte výstroj a nezabudnite ani skialpové pásy. Najlepšie bude použiť vopred vyskúšanú výstroj, aby ste sa vyhli nepríjemným prekvapeniam, ako napríklad, že by sa vám pásy počas šliapania odliepali.

Meteostanica alias Betlemi Hut

Je to tu dosť staré, sú tu provizórne posteľe, jedna

Gruzínska domácnosť.

spoločná kuchyňa, kde si viete variť a kúpiť aj plyn z chatovej bomby. Nekúri sa tu a všetci vyzerajú veľmi vyčerpane.

Prvý deň sa aklimatizujeme krátkou túrou na lyžiach do výšky 4200 m. Je tu cítiť aj výškovú záťaž, riedky vzduch a do toho poriadne pečie slnko, ktorého lúčče nám ľadovec vracia zo všetkých strán naspäť. Ďalší deň vyrážame skoro ráno, je neuveriteľná zima. Samozrejme, sme nevyspatí a raňajkovať nasilu len preto, aby sme nešli nalačno, mi vôbec nevyhovuje. Po hodine šliapania od Betlemi Hut nám náš sprievodca pripraví lano a musíme sa naviazať. Nie je nám to veľmi po vôli, ale má za nás zodpovednosť, takže sa musíme prispôbiť. Na lane sa nám šliape dosť

Šliapeme na Kazbek.

Meteostanica.

zle, pretože každý má svoje tempo a keď jeden zastane, trhne ďalšími dvomi. Keď sa dostaneme do výšky 4400 m, zaplavia nás slnečné lúče a nám sa konečne dostane aj trochu tepla. Takto postupujeme do výšky 4700 m. Nad nami sa týči jeden poriadne veľký serak a my sa nachádzame v traverze všetci naviazaní na jedno lano. Sneh je čerstvo nasnežený a robíme lavínovú sondu. Po tom, čo sa sneh pod lopatou zrúti hneď na začiatku kompresného testu, sme si všetci vedomí toho, že snehová pokrývka je extrémne nestabilná a lavínová. Po zhodnotení rizika sa na tomto mieste otáčame. Počas nášho pobytu na meteostanici sa výrazne striedali poveternostné podmienky, a tak sa nesta-

Traverz pod vrcholom.

bilným snehovým vrstvám vôbec nedivíme. Samotný výstup na Kazbek v mraze a naviazaní na lane kvôli trhlinám nie je úplne jednoduchý. Neúspech nám vôbec nevaďí, niečo sme nadýchali a teraz sa už len odviazať, opatrne sa otočiť v traverze a bezpečne zísť. Lyžujeme dole po ľadovci za našim guidom. Úprimne, toto bola najlepšia a najdlhšia kontinuálna lyžba, akú som kedy zažil v horách. Vietor a slnko v tvári, perfektný čerstvý prašan počas dlhej lyžby dole, to sa len tak nezažije. Prídeme na Betlemi Hut, rýchlo sa pobalíme, vyplatíme správcu chaty a lyžujeme s ťažkými batohmi dole. V dobrom snehu je to ešte ok, ale v horších podmienkach je to s ťažkým rucksakom na chrbte

Kuchyna.

trápenie. Keď zlyžujeme, čaká nás už maršrutka a náš guide vyťiahne pivo pre nás. Tak to je krásna a zaslúžená odmena. Síce sme výstup na Kazbek nedokončili, malú oslavu si náš výkon však zaslúžil, a tak sa večer trochu odviažeme. Po tejto akcii sa ráno trochu ťažšie vstávalo. Na tento deň máme našťastie naplánovaný iba odchod do Ruska, a ráno po nás príde fešácky mercedes transit.

Náš šofér bol tentokrát nervózny Gruzinec. Nenecháme si však pokaziť dobrý dojem z tejto malebnej krajiny. Na gruzínsko - ruskej hranici nás Rusi 3 hodiny dusia a nechávajú čakať v neistote a bez informácií. Pokračovať sme mohli až po menšom výsluchu. Túto hranicu s Gruzínskom si strážia naozaj poctivo, no ako sme mohli vidieť, bankovka v pase vie tiež veľa vyriešiť.

Rusko a pobyt pod Elbrusom

V Rusku sme svoje aktivity sústredili do dedinky Treskol. Toto miesto je čisté, príjemné, pripomína turistickú destináciu v kombinácii s vidiekom. Je tam všetko za super ceny, napríklad skvelo fungujúca nová lanovka pod Elbrus do výšky 4200 m stojí asi 12 €. Dolu v dedinke strávime minimum času a nechávame sa lanovkou vyviezť pod Elbrus. Na konečnej stanici lanovky sa ubytujeme v unimobunkách bez kúrenia za 10 €. Keby sme zaplatili 12 €/noc, tak máme aj kúrenie. Škoda, že sme to nevedeli skôr. Kúrime veľkou bombou cez dvojplatinčku. V tejto krajine, a ešte v tak odľahlej oblasti ako je táto, vám angličtina veľmi nepomôže, zato ruština tu dokáže robiť divy. Opäť je aj tu scenár rovnaký, z unimobunky

Unimobunka.

Traverz.

sa chodíme trochu aklimatizovať do výšky 4900 m, tesne pod legendárny starý zapadnutý ratrak, ktorý leží cestou na vrchol Elbrusu.

Aklimatizácia na Elbruse

Najväčšiu mieru aklimatizácie tu na kopci spôsobuje spanie v unimobunkách vo výške 4200 m. Často-krát sa budím v noci na to, že musím spraviť 20 hlbokých nádychov, aby som dodýchal deficit, na ktorý som sa zobudil. Po dvoch nociach si telo našťastie zvyklo, pretože to bolo naozaj vyčerpávajúce.

Počasie tu je trojaké, pri unimobunke sneží, vyššie je hmla a nad ňou svieti slnko. Ťažko sa takto plánuje útok na vrchol. Kvôli počasiu sme výstup na vrchol o deň odložili, a tak nám zostáva už len posledný deň, na ktorý opäť nie je dobrá predpoveď. Lepšia však už nebude a spätná letenka nám neumožní čakať dlhšie. Vo vedľajšej unimobunke spí Belgičan a Čiňanka, ktorí si tu obaja pobejú akoby nič. Keď sa ich pýtame, kde boli predtým v rámci aklimatizácie, že tak skvelo fungujú, povedali, že len samé nízke veci. Tu vidieť, ako sa správa telo každého človeka inak. S niekým výška skoro nič nerobí a niekto sa musí ozaj trápiť.

Vyrážame po polnoci. Na lyžiach vystúpame na Pas-tuchové skaly do 4700 m, kam sa nechávajú iní ľudia vyviezť na ratraku a skútroch a potom šliapeme ďalej k starému ratraku do výšky 4900 m. Odtiaľto so svojím partákom Vladinom, s ktorým sme vytvorili dvojicu, ideme čo najrýchlejšie smer vrchol.

Hostina.

Zistil som, že vo vyšších výškach mi nie je príliš dobre, takže to chceme čo najrýchlejšie otočiť. Pri ratraku dobiehame skupinky, ktoré sa nechali vyviezť a postupujú naozaj pomaly. Asi to nie je najsprávnejší spôsob, ako sa dostať hore. Jediné dvaja Slováci, ktorých tu stretne, sú celkom svieži a je radosť sledovať, ako im to šliape na skialpoch v tejto výške. Prideme do sedla pod vrcholom, kde mi je dosť zle od žalúdka a Vladina bolí hlava. Nútime sa piť čaj a zjesť aspoň jedno malé sústo z energy tyčinky. Na vrchol to má byť už len 300 výškových metrov. Ľudia sa tu motajú. Vidieť, že majú dosť z výšky, je tu zima a kvôli hmle nič nevidieť. Pred chvíľou sme tu stretli celý prápor ruských vojakov, ktorý takto naháňajú kondíciu a šliapú v plnej polnej na vrchol Elbrusu.

Slabá viditeľnosť nás neteší a jediné šťastie je, že sú všade prítomné červené vlajky po nedávnych skialpinistických pretekoch. Sú každých 15 metrov a označené sú aj trhliny, čo nám veľmi uľahčuje orientáciu. Ideme nenaviazaní do strmého traverzu, kde dávam lyže na rucksak. Pravá noha ma neposlúcha a nevládzem na nej robiť otočky na lyžiach. Až po návrate zistím, že príčinou bol natrhnutý sval. V traverze sú natiahnuté fixné laná, ktorých sa občasne pridržíme, ale hlavne sa opierame jednou rukou o cepín a druhou o paličku. Nad traverzom sa s Vladinom rozdelíme a ja predychavam. Už si len počítam kroky, 1, 2, ..., 30 a pauza. Idem takto dookola ďalej. Ľudia sa tu hýbu už ako zombíci, iba sa letmo zdravíme a hneď dodýcha-

vame. Na vrchol vyjdeme po 6,5 hodinách a Vladino ma už čaká. Je tu už aj Belgičan Bruno a jeho čínska kamoška. Stojíme na vrchole Elbrusu! Je mi tu mega zle a nielen v duchu si vravím, že je to moja posledná honba za tisíčkami. To som ešte nevedel, že o 2 dni budeme plánovať pre zmenu výlet do siedmych tisícov na lyžiach na budúcu sezónu. A takéto výzvy sa veru neodmietajú :-).

Nasadíme lyže a lyžujeme v hmle na hranách cez traverz, držíme sa fixov, ľudia sú tu hotoví. Lyžujeme po naše unimobunky jeden a pol hodiny. Počas lyžovania dole si ľahneme asi 6x na sneh a vydýchavame sa. Škoda tej viditeľnosti, oblačnosť sa uvoľní až vo výške 4800 m. Pri unimobunkách je teda krásne počasie a čakáme s Vladinom na druhej časti našej výpravy, troch kamarátov, ktorí šli spolu na lane. Chalani prídu za nami k unimobunke asi hodinu po nás a všetci sme šťastní, že sme to zvládli v zdraví a pohode. Pobalíme materiál a lyžujeme dole k lanovke. Už sme toho zažili dost

a trošku nám už stačilo latrín bez misy a unimobunkového bývania. Odubytujeme sa z hotela, kde sme mali nepotrebné veci odložené v izbe a sadáme na auto do mesta Minerálne vody, odkiaľ máme let späť do Viedne. Tu si dáme ešte jednu zaslúženú oslavu a nestačíme sa diviť dobrým cenám a chutnej kuchyni. Z taxíka si ešte vychutnáme posledné pohľady na túto fascinujúcu krajinu plnú kontrastov a vystupujeme na letisku. Určite sme tu neboli poslednýkrát. Vo Viedni pristaneme po 14 dňoch, už ako trochu iní ľudia. Kaukaz nás zmenil vo filozofii športovania v horách a aj tým, čo všetko sme mali možnosť vidieť. Kto tam nebol, určite to napravte.

PS 1: Kazbek je technicky náročnejší kopec ako Elbrus.

PS 2: Super sa tu najete miestnych jedál, to platí pod Kazbekom aj pod Elbrusom.

Vladislav "Tyger" Martynek ■

Na vrchole Elbrusu.

OBJAVUJTE VIAC

CAT[®] S61

THERMAL BY FLIR

NIČ HO NEZASTAVÍ.

©2018 Caterpillar, CAT, CATERPILLAR, ich predajcové logo, „Caterpillar Yellow“, trade dress, „Power Edge“, ako aj všetky z predajcovu identita, ktoré sa tu používajú, sú ochranné známky spoločnosti Caterpillar a nemajú byť použité bez jej povolenia.
www.cat.com www.caterpillar.com
Builton Mobile Ltd. distribúcia spoločnosti Caterpillar Inc.

Všetky ostatné ochranné známky, obchodné názvy, názvy produktov a loga sú vlastnosťami ich príslušných vlastníkov. Všetky práva, ktoré tu nie sú explicitne uvedené, sú vyhradené.

catphones.com

#BeUnstoppable

Smartfón CAT

päť dôvodov na jeho použitie v teréne

Ak sa pravidelne pohybujete vo vonkajšom prostredí, môžu byť pre vás postrachom viaceré faktory vplývajúce na životnosť telefónov.

Priame slnečné svetlo, extrémne teploty či naopak, výdatné letné dažde, sú záťažou nielen pre vás, ale aj pre váš smartfón. Ak ho ponecháte v bezpečí vrec-ka nohavíc alebo kdesi v chládku, pravdepodobne vonkajšie nástrahy prežije. Ak ho však ponecháte niekoľko hodín na priamom slnku, môže dôjsť k nevratnému poškodeniu batérie aj samotného zariadenia. Extrémna teplota tiež môže viesť k poruche dotykového displeja a ovládanie telefónu bude oveľa náročnejšie, ak nie priamo nemožné. Pri náhlych zmenách teploty sa problémom stáva aj kondenzácia vlhkosti. Toto však neplatí pre odolné smartfóny CAT. Tie sú do extrémnych podmienok ako stvorené a ľahko ukážu, čo je v nich. Nasledujúcich päť vlastností dokazuje, prečo sú smartfóny CAT vždy vrcholom vo svojej triede.

Absolútna funkčnosť pri extrémnych teplotách

V našich zemepisných šírkach nie je počas leta výnimkou teplota presahujúca aj 30 °C. Pre bežné

smartfóny je to skutočné riziko úplne mimo ich ligy. Telefóny sa prehrievajú a okrem základných komponentov trpí aj batéria. Toto prostredie nepredstavuje však pre smartfóny CAT S31, S41 či CAT S61 žiadny problém. Tieto odolné telefóny pracujú bez problémov pri teplotách v rozsahu -25 °C až +55 °C, bez akýchkoľvek obmedzení. Ak telefón ponecháte na priamom slnečnom svetle, nemusíte sa o neho báť. Tieto smartfóny majú certifikáciu Mil-Spec 810G a budú pracovať naďalej aj v extrémnych teplotách.

Šikovní pracanti

Batérie bežných smartfónov neodolajú vysokým alebo naopak, nízkym teplotám. Prinajlepšom telefón ešte viac prehrievajú či podchladzujú, čím dochádza k jeho spomaleniu alebo úplnému znefunkčneniu. Smartfóny CAT odolávajú výkyvom teplot, ale zároveň poskytujú vynikajúcu kapacitu batérie (až 5000 mAh pri smartfóne CAT S41).

Pracujú ťažko, ale inteligentne: predinštalovaný personalizovaný obchod s aplikáciami pre profesionálov vám zabezpečí všetky nástroje, ktoré pre svoju prácu potrebujete, či už vodováhu, pre-

vodník jednotiek alebo vymeriavanie pomocou fotoaparátu.

Obsluha s nasadenými rukavicami

Ak často pracujete s nasadenými rukavicami, bežné displeje vám neumožnia pohodlnú obsluhu. Kým si vyzlečiete rukavice, volajúci už dávno položil, pretože celý proces vám trval až príliš dlho. So smartfónmi CAT S31, CAT S41 a CAT S61 sa tomu vyhnete vďaka podpore obsluhy s nasadenými rukavicami. Táto inovatívna funkcia vám umožňuje používať smartfón v rukaviaciach. Ďalšou výhodou smartfónov CAT je lepšie držanie, čo vedie k výrazne menším nebezpečenstvám pádu.

Odolnosť voči nárazom

Ak sa vám aj smartfón v zhone vyšmykne z rúk alebo ak vypadne až na tvrdú betónovú zem, nemusíte sa obávať. S certifikáciou Mil-Spec 810G a sklom Corning Gorilla Glass s extrémnou odolnosťou voči rozbitiu odolá smartfón aj veľkým pádom a nára-

zom. Časy, v ktorých ste odpočítavali pracovnú dobu pohľadom na praskliny na displeji smartfónu, sú preč. Nezníčiiteľné telefóny CAT S31, S41, či S61 sú skutočnými členmi rodiny Caterpillar a zostávajú verné tradíciám – jednoducho sú na to stavané.

Odolnosť voči vode nielen v daždi

Smartfóny, ktoré sa používajú pri práci v teréne, musia odolať nielen nepohodlným teplotám, ale aj kvapalinám rôznych typov. Vo všeobecnosti je to najmä voda vo všetkých skupenstvách. Pri trávení času vonku v prírode je brodenie sa mlákami vody a bahna na dennom poriadku.

Ak sa chcete na svoj smartfón spoľahnúť aj v týchto rizikových prostrediach, dbajte na správnu certifikáciu. Tú najlepšiu ochranu zabezpečujú iba certifikácie IP68 a Mil-Spec 810G a práve nimi sa smartfóny CAT S31, CAT S41 a CAT S61 odlišujú od svojej konkurencie.

Len ťažko nájdete odolnejšieho a spoľahlivejšieho partnera na prácu vonku v chlade. ■

Opravy športového oblečenia

Stáva sa, že si ľudia dokážu úplne fatálne poškodiť svoje nové drahé a funkčné športové oblečenie či inú výstroj. V tej chvíli to väčšinou vyzerá ako katastrofa. Nové goretexové nohavice rozpárané cez polovicu lýtka mačkou, či páperový warmer prepálený v bare, nohy príliš blízko k ohňu, či spacák prejdený kosačkou (to akože fakt).

To všetko sú veci, ktoré sa stávajú. Nemusia to ale vždy nevyhnutne znamenať úplné zničenie materiálu. U nás, v Yaksteam-e na Patrónke už viac ako 20 rokov šijeme a opravujeme športové oblečenie. A vďaka týmto dlhoročným skúsenostiam a technológiám, s ktorými pracujeme, vieme opraviť naozaj skoro všetko. Okrem opráv robíme aj úpravy veľkostí na mieru, výmeny zipsov a obnovenie podlepenia. Štandardná zákazka vyzerá tak, že človek prinesie bundu či nohavice, ktoré sú rozrezané, párajú sa, niekto chce mať nášivku sponzora...

V tej chvíli preskúmame stav, možnosti a odhadneme predpokladanú cenu a dĺžku opravy. Alternatívou pre tých, ktorí to k nám majú ďaleko, je možnosť poslať vec na opravu poštou alebo kuriérom. Ideálne je poškodenie najprv nafotiť a obrázky s krátkym popisom poslať na mail yak@gtsmail.sk, aby sme vedeli posúdiť, ako poškodenie riešiť. U nás potom nasleduje páranie a šitie.

V prípade oblečenia, ktoré má technické membrány, sa prešité spoje potom následne podlepujú kvôli

100% nepremokavosti na špeciálnom zariadení pracujúcom s vysokým tlakom a teplotou.

Na podliepanie rôznych druhov membrán sa používajú rôzne druhy pások. Od polyuretánu až po teflón, od priesvitných, až po pásky určené na lepenie laminovaných membrán s tromi vrstvami. Na opravy sa používajú materiály, ktoré, rovnako ako pôvodný materiál, spĺňajú nároky na funkčnosť a estetiku.

Po všetkých tých stovkách opráv môžeme zodpovedne povedať, že drvivá väčšina našich zákazníkov býva s opravami nadmieru spokojná. Zákazníci často už ani nevedia poškodené miesto identifikovať. Takto im pomáhame šetriť peniaze a neraz zachraňujeme aj ich mnohoročné vzťahy k danému materiálu.

Yak steam, Lovinského 43, Bratislava ■

LUKÁŠ MICHAĽÁK

mladý horal, lyžiar, záchranár,
horský vodca, ale hlavne
skromný chlapec zo Ždiaru

Kedy si začal s lyžovaním? Kto alebo čo ťa k lyžovaniu priviedlo?

Ako každý chlapec v Ždiari som začal lyžovať veľmi skoro. Najskôr to bolo s rodičmi v Tatranskej Javorine a neskôr s kamarátmi zo Ždiaru. Spomínam si, že na základnej škole bola možnosť ísť do družiny alebo na bežecký krúžok, prirodzene padlo rozhodnutie ísť na bežecký krúžok. Venovali sme sa hlavne bežeckému lyžovaniu pod vedením pani učiteľky Bekešovej. Neskôr som zistil, že ždiarske podmienky mi nepostačovali, tak som prestúpil do školy v Tatranskej Lomnici do športovej triedy a začal sa venovať skokom na lyžiach a bežeckému lyžovaniu.

Čo ťa vtedy viac bavilo?

Určite to boli skoky na lyžiach, bežecké lyžovanie trochu menej. Aj keď bežecké gény som mal, nakoľko môj pradedo sa ako prvý Slováč zúčastnil zimnej olympiády v Garmisch - Partenkirchene v roku 1936. Hovorilo sa o ňom, že bol vlastne jediný

Stredoeurópan, ktorý na bežkách konkuroval Nórom. Skoky na lyžiach ma však bavili viac a tak som nastúpil na osemročné športové gymnázium do Banskej Bystrice, ktoré sa špecializovalo viac na skoky na lyžiach. Toto moje nadšenie však relatívne rýchlo vyprchalo, ako aj život v meste nebol nič pre mňa. Začal som viac inklinovať k domovu a k horám. Vrátil som sa späť do Ždiaru a veľa času som trávil najmä v zimných horách. Tak sa začalo moje prvé zoznámenie so skialpinizmom a horským lyžovaním, ktorému som na dlhú dobu podľahol.

A čo klasické lezenie?

Hlavne ma bavil a stále baví viac skialpinizmus, lezeniu sa venujem pomenej.

Lukáš Michalák a freeride?

Freeride lyžovanie sa u nás vtedy iba začalo objavovať, začali sa robiť prvé ročníky podujatia Jasná Adrenalín, ktorých sme sa zúčastňovali aj s bratom.

Naši sme si ideálne podmienky na domácej pôde v oblasti Lomnického sedla, kde sme veľa jazdili. Môj brat jeden z ročníkov dokonca vyhral. Neskôr to bola aj kvalifikácia na svetový pohár Freerider World Tour. Bývala tam dosť veľká konkurencia, napr. taký Jérémy Prévost, skrátka jazdci, ktorí jazdia svetový pohár súťažili u nás v Jasnej.

V roku 2017 som napríklad sprevádzal francúzskeho freeridera Auréliena Ducroza pri zjazde z Lomnického štítu v jednej sérii Cham'lines. Som s ním stále v kontakte a máme ešte spoločné plány.

Máte teda s bratom veľmi podobné životné cesty?

Áno, v lyžovaní určite. Brat sa zúčastňoval spolu s Michalom Bekešom – našim najrýchlejším zjazdárom hromadných zjazdov a robil mu sparringa. Boli sme všetci traja veľmi dobrí kamaráti a máme za sebou toho veľa. Brat neskôr na lyžovanie trochu zanevrel kvôli práci a povinnostiam a ja som si išiel tiež svojou cestou.

Aká bola tvoja ďalšia cesta v horskej službe?

Inklinoval som k tomu od malička. Jedného dňa som zbadal, že je vyhlásené výberové konanie a bolo rozhodnuté. Dozvedel som sa, že na horskej potrebujú niekoho zo severnej oblasti Tatier a hlásilo sa im málo ľudí, tak som neváhal a výberového konania som sa zúčastnil. Popri starších kolegoch som sa začal venovať viac horolezectvu a detailnému pohybu v horách. Rástol som pri profesionáloch ako Štefan Hrdina, Jano Korenko, Jano Kořínek, Martin Hatala a veľa ďalších. Spoznal som výborných kolegov a nových kamarátov.

Viem o tebe, že s nebohým Marošom Červienkom ste boli tiež kamaráti.

Áno, som rád, že si ho spomenul. S Marošom som strávil veľa chvíľ a spoločných dobrodružstiev v Tatrách ako aj Alpách. Málokto o ňom vie, resp. všetci ho opisujú ako výborného horolezca, šparového špecialistu, ale bol aj výborný skialpinista. Trávili sme spolu veľa času na skialpinistických túrach, kombináciách lyží s lezením – tomu sme holdovali a vedeli sme sa dopĺňať. Bol veľkým tahúňom, ktorý ma veľa naučil.

Pamätáš si aj na nejaký konkrétny zážitok?

Je toho strašne veľa... Najviac sa mi páčili dva víkendy po sebe. Boli to naše reťazovky v Čiernej Javorovej doline v oblasti Ľadového štítu, alebo lezenie a lyžovanie v oblasti Hrubô. Skialpovo - lezecký okruh v masíve Kriváňa. Prelezenie celého hrebeňa snehových veží až na vrchol Ľadového štítu za 12 hodín s nástupom z Javoriny. Samozrejme s lyžami na chrbte.

Je niečo také, čo považujete za najťažšie, čo si liezol alebo lyžoval?

Skôr sa púšťam do toho lyžovania, nehrám sa veľmi na lezca (smiech).

Cením si ale dost jarné snehovo - firmové reťazovky na severe Tatier, SV roklinu na Velkú Ľadovú vežu s Hatalom a Kořínkom a niektoré lezecké reťazovky s nebohým kamarátom Dušanom Leskovianským. Veľa vecí je zakázaných, tak neviem, či to môžem spomenúť (smiech).

Mojou tatranskou prvotinou bol zjazd z Kežmarské-
ho štítu cez Cmitter alebo s bratom zlyžovanie Me-
dených lávok. Ale, také naj, čo si spomínam, bol
napríklad sólo skialpinistický prechod, kde som zly-
žoval z Nefcerského sedla, nasledoval výšlap na Hru-
bô, zjazd Prednou Garajovou lávkou do Hlinskej do-
liny, následne výstup severnou stranou na Štrbský
štít. Bolo to v luxusných podmienkach a celkom
rýchlo sa mi to podarilo. Išiel som prvou lanovkou
na Solisko a o tretej poobede som bol už späť. Ale-
bo aj zjazd z Velkej Ľadovej veže goralským žlabom
v oblasti Čiernej Javorovej doliny. Bol to technicky
ťažký náročný nástup aj zostup a jednalo sa de fakto
o prvé opakovanie po Vladovi Tatarkovi, ktorý som
realizoval s Ivanom Saloňom z Horskej služby. Spo-
mínam si aj na krásny zjazd Ľadových doliniek s Ja-
nom Kořínkom a Marošom Červienkom.

Pôsobil si aj v zahraničí?

Mali sme s Marošom Červienkom zopár výjazdov
do oblasti Chamonix. Pamätám si na naše lyžovanie
Aiguille Verte Whymperovým kuloárom. Tu som
pri zjazde spadol kvôli lyžiarku a stal sa z toho celkom
dramatický zostup. Boli veľmi ťažké podmienky,
bolo tvrdo a mne praskol pri lyžovaní komín na ly-
žiarku, ale podarilo sa mi zastať a dostať sa bezpeč-
ne dole.

Ako ťa ovplyvnila práca v horskej službe?

Veľmi ma baví a naplňa ma čo robím. Je to veľmi
náročná práca, keď vidíte množstvo mŕtvych počas
záchrániek, nenechá vás to chladnými. Veľa vecí
prehodnocujem a ovplyvňuje ma to, aby som v nie-
ktorých veciach pribrzdil alebo vôbec sa do nich
nepúšťal.

Vidíš nejaké rozdiely medzi prácou horského záchránára a horského vodcu? Hovorí sa, že vodca chodí za dobrého počasia a záchránár za zlého.

(Smiech.) Práca záchránára je kolektívna práca, kde
sa musíte vzájomne dopĺňať, dôverovať tomu dru-

hému. Musíš dať možno nejaké osobné spory nabok a spojiť sily, lebo ide o záchranu človeka. Musí sa spoľahnúť jeden na druhého. Ako horský vodca si zodpovedný zase sám za seba a hlavne za svojich klientov. Tvoje rozhodnutia musia byť správne, nemáš tam s kým diskutovať či tak, alebo tak riešiť danú situáciu, tam musíš robiť všetko sám. Čo sa týka vodcovstva, bolo to tak, že na horskej službe v tom čase boli dobré podmienky a mal som šťastie na dobrých kolegoch, partákov. Boli sme skrátka dobrá partia, ktorá dostala nápad absolvovať trojročný kurz horských vodcov. Záverečné skúšky sa robia v oblasti Chamonix. Zaujímavosťou je, že som prepadol a musel som to opakovať (smiech). Od minulého leta som však oficiálne horským vodcom.

Čo ťa viac napína?

Určite viac práca na horskej službe, vodcovstvo mám iba ako doplnok, aj ako spôsob privyrobienia si.

Veľa horských vodcov hovorí, že keď si ich klienti objednávajú na Gerlach, tak by to

najradšej odmietli. Lukáš, si už aj ty v takom štádiu?

(Smiech.) Ešte nie som až tak ďaleko.

Bola nejaká túra, ktorá ťa vyložene potešila?

Poteši ma každá túra absolvovaná s jedným klientom, absolvovaná mimo štandardných ciest, nejaký náznak lezenia, hrebeň alebo niečo podobné. Napríklad v zime lyžovanie na Chopku v žľaboch.

Vodíš teda aj v zimnom období?

Áno, momentálne pracujem v Mountain Addiction s Michalom Gerčákom. V lete chodíme na najpopulárnejšie tatranské štíty a v zime sa špecializujeme na lavínové kurzy, kurzy ľadového lezenia, skialp a freeride kurzy.

Tieto kurzy sú výborné pre ľudí, ktorí sú v daných oblastiach laici, príp. nemajú odvahu sa do toho púšťať sami, nevedia odhadnúť lavínovú situáciu atď., tak sa zveria odborníkom, ktorí ich to naučia.

Máš nejakú špeciálnu lyžiarsku výbavu?

Lyžiarky, ako aj topánky preferujem značky Scarpa. Lyže určite K2. Čo sa týka oblečenia, je to rôzne, ale obľúbil som si napríklad nohavice Mammut, ktoré majú integrovanú lezeckú sedačku. Na vodenie v zime je to geniálna vec.

Aké máš plány do budúcnosti?

Teším sa na zimu, mám veľa neuskutočených projektov, ktoré si však nechám zatiaľ pre seba (smiech). Ako horský vodca však musím ponúkať aj populárne výstupy, aby som sa predal, aj keď ja som taký anti-facebookový typ, antisociálny. Chcem si veci čo, napríklad zlyžujem, nechať pre seba, prípadne pre kamarátov. Nie som typ, ktorý pri kontinuálnom zjazde spraví 40 fotiek. Pre mňa je dôležité sa spustiť bez nejakej prestávky, čo najviac si to užiť a utekať na najbližší kopec. To je moja filozofia. Sledovať

si podmienky sám, nebyť ovplyvnilý tým, kde boli ostatní, uvažovať sám.

Čo ťa v živote teší a čomu sa venuješ okrem športu a hôr? Alebo iba hory?

(Smiech). Mojim koníčkom sú enduro motorky. Cestovanie na motorke je môj únik z hôr v letnej sezóne.

Máš nejaký vzor? Alebo obdivuješ niekoho?

Určite, je to napríklad Poliak Andrzej Bargiel, extrémny lyžiar, ktorý nedávno zlyžoval osemtisícovku K2.

Lukáš ďakujeme za rozhovor a želáme veľa úspechov!

Yak & Rysy tím ■

ATK CREST, CREST LIGHTWEIGHT

Najnovšie dielo z dielne ATK prináša najvyššiu kvalitu spracovania, jedinečný dizajn, presnosť a v neposlednom rade ľahkosť (280g). ATK Crest predstavuje zlomový bod vo svojej kategórii. Zatiaľ čo špička a päta vychádza z overených modelov, nová revolučná lyžiarska brzda je neuvěřiteľne ľahká a ľahko ovládateľná. Vypínacia sila pri modeli Crest je 5-10 a samozrejmosťou je možnosť upnutia mačiek.

váha: 280g
posun na podložke: 20mm
brzda: 75, 86, 91, 97, 102, 108, 120mm

ATK Crest Lightweight je ultra ľahké skialpové viazanie (280g), ktoré vďaka nižším hodnotám nastavenia vypínania (3-8) a jemnejším pružinám umožňuje jednoduchšiu manipuláciu a používanie. Je ideálnou voľbou pre nežnejšie pohlavie, skialpinistov začiatočníkov a mladých užívateľov, pre ktorých je tento šport ešte novým nepoznaným obzorom.

ATK TOURING SKI BRAKE

Prvá skialpová brzda, kompatibilná so všetkými doterajšími ATK RACE viazaniami. ATK skialpová brzda sa vyznačuje najvyššou kvalitou a extrémnou ľahkosťou (80 g). Inštalovateľná ako príslušenstvo, dokonca aj dodatočne, je neuvěřiteľne pohodlná a ľahko ovládateľná. Využíva jednoduché prepínanie pozície na zjazd a na výšlap. K dispozícii je v niekoľkých veľkostiach, ktoré dokonale zapadnú na vaše lyže, vrátane super tenkých pretekových (75, 86, 91, 97, 102, 108, 120mm). Vďaka hĺbkovej štúdii inžinierov ATK bola použitá nová geometria brzdových ukončení, čím poskytujú vyššiu brzdnú silu na všetkých povrchoch. Taktiež umožňuje posun päty v rozsahu až 25mm.